

**STANOWISKO
STRONY SAMORZĄDOWEJ, PRACODAWCÓW ORAZ STRONY
ZWIĄZKOWEJ FORUM ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH
I OGÓLNOPOLSKIEGO POROZUMIENIA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH**

z dnia 28 lutego 2017 r.

**w sprawie planowanych zmian w ustawie Prawo Ochrony Środowiska
w zakresie wyboru władz i składu Wojewódzkich Funduszy Ochrony
Środowiska i Gospodarki Wodnej**

W związku ze zgłoszeniem projektu zmiany ustawy – Prawo ochrony środowiska z dnia 07 grudnia 2016 r. (projekt grupy posłów klubu poselskiego Prawa i Sprawiedliwości druk nr 1127) strona samorządowa i strona pracodawców wyraża obawy co do słuszności proponowanych zmian.

Uzasadnienie

Wojewódzkie Fundusze są wojewódzkimi samorządowymi osobami prawnymi a poprzez przypisanie przez ustawodawcę określonych uprawnień samorządowi województwa (zarządowi i sejmikowi) są naturalnie związane z samorządem województwa. Obecny stan prawny gwarantuje proporcjonalny udział w radzie nadzorczej Wojewódzkich Funduszy przedstawicielom wielu środowisk: stronie samorządowej i rządowej, organizacjom ekologicznym, pozarządowym, przedstawicielom samorządu gospodarczego. Reprezentowane są zatem interesy wszystkich podmiotów zainteresowanych w podejmowaniu działań pro- środowiskowych. To bardzo ważne, bowiem rada nadzorcza decyduje o kierunkach wydatkowania środków, zatwierdza listy przedsięwzięć priorytetowych, uchwała strategię działania a także plany działalności WFOŚiGW. Po nowelizacji jedyną reprezentatywną siłą w radzie nadzorczej będą przedstawiciele strony rządowej a wszystkie inne podmioty zostaną pozbawione wpływu na kierunki dofinansowania przedsięwzięć ekologicznych oraz na poziom udzielanej pomocy.

Wojewódzkie Fundusze nie tworzą żadnych struktur organizacyjnych z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, ani z administracją rządową. Samodzielnie, przy czynnym udziale samorządów, organizacji ekologicznych i przedstawicieli samorządu gospodarczego określają kierunki wydatkowania środków na zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, mając na uwadze specyfikę regionu oraz programowe dokumenty takie jak np. Strategia rozwoju województwa lubelskiego, Program ochrony środowiska województwa lubelskiego 2012-2015 z perspektywą do roku 2019, Plan gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2017, Program odbudowy populacji zwierzyny drobnej w województwie lubelskim w latach 2009-2020, Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu województwa lubelskiego na lata 2012-2032, Program gospodarki wodnej województwa lubelskiego, Program małej retencji województwa lubelskiego, Program rozwoju energetyki dla województwa lubelskiego, Program ochrony powietrza dla strefy lubelskiej, Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z planem działań na lata 2015-2020, i inne.

Planowane zmiany ograniczą samodzielność instytucjonalną Wojewódzkich Funduszy a sposób wyboru i skład rad nadzorczych spowoduje, że o kierunkach wydatkowania środków oraz o liście zadań priorytetowych będą decydować wyłącznie przedstawiciele strony rządowej, w tym Ministra Środowiska i Narodowego Funduszu. Władze samorządowe, mając wyłącznie jednego przedstawiciela w Radzie Nadzorczej, zostaną pozbawione wpływu na kierunki dofinansowania zadań na terenie województwa.

Skład rady nadzorczej Wojewódzkich Funduszy, która ma zostać ograniczona do 5 osób, w tym 4 osoby łącznie z przewodniczącym będą wyznaczone przez administrację rządową. To rozwiązanie budzi zastrzeżenia wobec faktu, że wojewódzkie fundusze pozostają samorządowymi osobami prawnymi, stąd też skład ich rad nadzorczych powinien odpowiadać temu statusowi. W pięcioosobowym składzie rady winni zasiadać przedstawiciele desygnowani przez samorząd w liczbie co najmniej 3, aby status prawny funduszu mógł być zachowany. Ta sama uwaga dotyczy powoływania i odwoływania członków rady. Nie ma żadnego uzasadnienia, aby w samorządowej osobie prawnej czynności tych dokonywał Minister Środowiska. Pożądanym byłoby pozostawienie tego uprawnienia w gestii sejmików województw

samorządowych, z zastrzeżeniem, że osobę wyznaczoną do składu rady przez Ministra, Minister powoływałby i odwoływałby, tak jak jest to obecnie.

Całkowicie niezrozumiałym jest zapis dotyczący związania zarządu województwa wnioskiem rady nadzorczej, co do powołania danej osoby do zarządu wojewódzkiego funduszu, i dalej w razie nie powołania tej osoby przez zarząd województwa, kompetencje do powołania nabywałaby rada nadzorcza. Zapis ten w zestawieniu ze składem rady nadzorczej pozwala na wniosek, że w samorządowej osobie prawnej zarząd województwa nie ma żadnych władczych kompetencji, co do powołania zarządu własnej samorządowej osoby prawnej. Kompetencje te zaś są zastrzeżone dla administracji rządowej. Taka ingerencja w zależność samorządu terytorialnego od administracji rządowej jest zbyt daleko idąca i nie ma żadnego uzasadnienia do takiego kierunku zmian ustawy.

Kolejna zmiana to ograniczenie liczebności zarządu wojewódzkich funduszu, poprzez zapis, że będą one liczyły od 1 do 2 członków. Ocena tego zapisu musi być negatywna z uwagi na to, że zadania wojewódzkich funduszy realizowane przez tak ograniczony osobowo zarząd mogą być mało skuteczne.

Budzącym ogromne wątpliwości i sprzeczne z zasadami legalizmu i praworządności są przepisy końcowe ustawy zmieniającej. W szczególności dotyczy to powołania nowych członków zarządów w terminie 14 dni od powołania nowej rady nadzorczej. Nie ma żadnego zapisu o odwołaniu poprzedniego zarządu i jego członków, którzy w znacznej mierze pozostają w stosunkach pracy z powołania zgodnie z art. 68 Kodeksu Pracy. Dlatego też osoby te winne być w sytuacji zmian w zarządzie odwołane w trybie przewidzianym przez przepisy K.P. czyli poprzez odwołanie zgodnie z art. 70 K.P. Tym bardziej bulwersujący jest proponowany zapis w zmienianej ustawie, że stosunki pracy poprzedniego zarządu wygasają z dniem powołania nowego zarządu. Wygaśnięcie stosunków pracy pozbawia te osoby wynagrodzenia za okres wypowiedzenia. Tak jak wskazano, obecnie zarząd wojewódzkich funduszy i ich członkowie mają zawarte stosunki pracy z powołania i stosunki te mogą rozwiązać się przez odwołanie ze stanowiska z zachowaniem ustawowego okresu wypowiedzenia, a nie poprzez wygaśnięcie. Takie zapisy mogą narazić jednostki na szereg procesów o wypłatę należnych świadczeń pieniężnych za okresy wypowiedzenia, a nawet o uznanie nieskuteczności odwołania ze stanowiska, gdyż de facto tego odwołania ze stanowiska nie będzie .

Reasumując, proponowane zmiany w ustawie - Prawo ochrony środowiska naruszają podstawowe zasady Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej takie jak: zasadę decentralizacji władzy publicznej, podziału terytorialnego państwa, zasadę wykonywania przez samorząd zadań publicznych we własnym imieniu a nie w imieniu jednostek administracji rządowej, podmiotowość prawną jednostek samorządu terytorialnego. Konstytucja wprowadza zasadę decentralizacji władzy publicznej. Samorząd Terytorialny należy traktować jako formę udziału obywateli w rządzeniu, wpisuje się to w zasady państwa demokratycznego i stanowi o jego istocie. Podział terytorialny ma zapewnić możliwość realizacji zadań publicznych i samodzielność działania. Nowelizacja narusza te zasady, ponieważ eliminuje udział i wpływ władz samorządowych na działalność Wojewódzkich Funduszy naruszając jednocześnie zasadę decentralizacji władzy oraz ingeruje w samodzielność samorządowej osoby prawnej włączając Wojewódzkie Fundusze de facto w struktury administracji rządowej.

Stanowisko zostało zaakceptowane przez stronę samorządową, stronę pracodawców oraz stronę związkową – Forum Związków Zawodowych oraz Ogólnopolskie Porozumienie Związków zawodowych. Podpisy złożyli przedstawiciele poszczególnych stron.

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych

/-/ Wiesława Janczak

Strona samorządowa
/-/ Sławomir Sosnowski

Business Centre Club
/-/ Mirosława Gałań

Związek Rzemiosła Polskiego
/-/ Zbigniew Marchwiak

Konfederacja „Lewiatan”
/-/ Zbigniew Rymsza

Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
/-/ Zbigniew Kmicic

Forum Związków Zawodowych
/-/ Marek Kołodziejczyk

Otrzymują:

- Marszałek Sejmu RP
- Marszałek Senatu RP
- Minister Środowiska
- Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Sejmu RP
- Komisja Środowiska Senatu RP
- Rada Dialogu Społecznego